

VU KF INTEGRUOTAS INFORMACIJOS CENTRAS

**Giedrė Kojelytė,
Vaidotas Bagdonavičius**

Informacinės visuomenės atsiradimą liudija tai, kad svarbiausia veikla šiuo metu tampa informacinių paslaugų teikimas, o informacijos kūrimas – pagrindiniu ekonominio, socialinio, politinio ir kultūrinio visuomenės potencialo rodikliu.

Informacijos ir komunikacijos technologijų raida keičia visuomeninių santykių pobūdį. Technologijų vystymasis dažnai yra vadinamas revoliuciniu, o pasaulio visuomenėje vykstantys pokyčiai – informacine revoliucija. Jos varomosios jėgos – informacija ir informacinės technologijos – yra labai dinamiškos ir nepastovios, jos greitai keičiasi, tobulėja ir taip sukuria nepaprastai dinamišką informacinę bei technologinę aplinką. Tokioje aplinkoje efektyviai dirbti gali tik lanksčios ir nebijančios permainų organizacijos.

Integruotų informacinių paslaugų tarnybų poreikis akademinėje aplinkoje

Sparčiai besikeičianti informacinė ir technologinė aplinka šiuolaikinėje visuomenėje iš esmės keičia darbo pobūdį visose organizacijose. Dominuojančia darbo jėga tampa „žinių darbuotojai“ (kuriantys kokybiškai naujus žinių produktus), informacija – strateginiu resursu „žinių darbuotojų“ veikloje, o informacinės technologijos – pagrindiniu jų darbo instrumentu, užtikrinančiu darbo efektyvumą ir organizacijos sėkmę.

Ypač tai pastebima mokslo institucijose, kurių pagrindinė paskirtis – generuoti ir kurti naują informaciją ir ugdyti naujos kartos informacijos specialistus. Siekiant gerų darbo rezultatų, mokslo institucijoms reikia prisitaikyti prie dinamiškos informacinės aplinkos sąlygų. Tikslinga yra kurti kokybiškai naujas informacines tarnybas, sugebančias teikti kompleksines infor-

macines paslaugas, užtikrinti galimybę akademinėi bendruomenei taikyti naujausius mokymo bei mokslo tiriamojo darbo metodus praktiškai, naudojant modernią techninę bei programinę įrangą. Tokių modernių informacinių tarnybų poreikį suponuoja esamų informacijos paslaugų tarnybų fragmentacija.

Informacinių paslaugų infrastruktūra šiuo metu yra labai nevienalytė (fragmentuota). Joje egzistuojančios informacijos tarnybos yra specializuotos – naudojančios specifinius informacijos paieškos, saugojimo, apdorojimo bei perdavimo mechanizmus, teikiančios informacines paslaugas nepriklausomai viena nuo kitos. Tokia fragmentacija sukuria nemažai problemų: akademinėi veiklai reikalingi to paties formato duomenys ar informacija iš kelių ar net keliolikos skirtingo pobūdžio informacijos šaltinių. Tokių informacijos poreikį sukuria dinamiškos informacinės aplinkos savybės – informacija tampa vertinga tik tada, kai žinomas jos kontekstas ir sąsajos su kita informacija, taip pat kai turima informacija gali būti reprezentuojama įvairiomis formomis. Informacinę aplinką vis labiau veikia sparčiai auganti elektroninės informacijos rinka, prieigos prie informacijos būdų įvairovė, spartus techninės ir programinės įrangos tobulėjimas.

Tradicinės informacinės sistemos yra nebepajėgios išlaikyti šiuolaikinių pokyčių tempo ir užtikrinti prieigą prie visų rūšių informacijos šaltinių bei suteikti modernias informacines paslaugas. Štai kodėl akademinėje aplinkoje atsiranda poreikis turėti naujos kokybės informacinių paslaugų tarnybas, kurios sugebėtų valdyti šiuolaikinę informaciją ir technologijas – galėtų suteikti integruotą informaciją reikalingu formatu, surinktą iš įvairiausių šaltinių ar informacinių paslaugų tarnybų, taip pat užtikrintų modernią techninę darbo bazę bei suteiktų kompleksines informacines paslaugas. Tokios tarnybos pavyzdys akademinėje aplinkoje yra VU Komunikacijos fakultete įkurtas Integruotas informacijos centras (IIC). Reikia paminėti, kad šio centro veikla sutelkta ne tik į informacinių paslaugų teikimą akademinėi bendruomenei, bet ir studijų bei administracinės KF veiklos gerinimą, suteikiant šioms veikloms informacinį ir techninį aprūpinimą.

Integruotas informacijos centras

Integruotos informacijos tarnybos idėja kilo 1997 metų pradžioje, susipažinus su tokio profilio tarnybų veikla užsienio šalių švietimo institucijose. Jos veikla orientuota į informacinių paslaugų teikimą akademinėje aplinkoje, integruojant techninį ir organizacinį lygmenis. Didėjanti informacinių paslaugų paklausa Vilniaus universitete pagreitino šios idėjos įgyvendinimą – VU Komunikacijos fakultete buvo įkurtas Integruotas informacijos centras.

IIC koncepcija aiškinama kaip reakcija į atsiradusias spragas tarp pagrindinių Komunikacijos fakulteto, kaip švietimo institucijos, veiklos kryptių – teikti studentams galimybę siekti ir gauti žinių, vystyti akademinę veiklą, organizuoti ir administruoti studijas. Aiškiai suvokiama šių veiklos kryptių priklausomybė viena nuo kitos (pavyzdžiui, gerinant studijų kokybę, formuojant komunikacijos ir informacijos specialistų darbo rinką), išskėlė jų sujungimo idėją. Ji įgyvendinama dviem – techniniu ir organizaciniu lygmenimis, teikiant fakultetui informacines paslaugas.

Įgyvendindamas pagrindinį tikslą – gerinti mokymo, mokslo ir administravimo procesų kokybę – IIC integruoja turimus KF išteklius, užtikrina jų efektyvų naudojimą, dalyvauja formuojant KF įvaizdį, kuriant, vystant, realizuojant ir palaikant visuomeninių ryšių programas, teikia galimybę studentams taikyti savo žinias praktiškai. Centras administruoja KF kompiuterių tinklą ir dvi kompiuterių klases, kuria ir koordinuoja informacijos masyvą, reikalingą optimaliai valdyti ir administruoti KF, teikia galimybę fakulteto akademinėi bendruomenei naudotis tokiais informacijos resursais, kaip „Internetas“, komercinės duomenų bazės, naujausios knygos, įsigytos iš dviejų TEMPUS projektų („Informacijos menedžmento programa Lietuvai“ ir „Tarp-tautinės komunikacijos programa Lietuvai“) lėšų, teikia kitas akademinėi fakulteto dėstytojų veiklai reikalingas informacines paslaugas.

IIC veiklos profilis atitinka KF studijų programų ir mokslinės veiklos sritis. Siekdamas užtikrinti veiklos efektyvumą, centras integruoja turimus išteklius – modernias *multimedia* klasės technologijas, leidžiančias teikti įvairesnes informacines paslaugas; elektroninius ir tradicinius informacijos šaltinius; dėstytojų ir studentų, kaip komunikacijos ir informacijos specialistų, kompetenciją, teikdamas galimybę jiems taikyti savo žinias ir įgūdžius, – ir

taip sukuria informacinę infrastruktūrą komunikacijos ir informacijos specialistams rengti.

IIC pradeda savo veiklą kaip reliatyviai mažas padalinys. Turimi ištekliai ir didėjanti patirtis leidžia plėsti centro veiklą už KF ribų, teikiant informacines paslaugas Vilniaus universiteto padaliniams, formuojant VU informacinę kompetenciją, įgyvendinant universiteto informacijos strategiją.

**INTEGRATED INFORMATION CENTER
AT FACULTY OF COMMUNICATION, VILNIUS UNIVERSITY**

Summary

Nowadays information service provision and generation of information become the main activity indicator of economical, social, political and cultural potency of society.

Rapidly changing information and technical environment of modern society basically makes influence on various organisation types of activity. Knowledge workers become dominating work power, information – strategic recourse of knowledge workers' activity, information technologies – the main work utility, which quarantees efficiency of activities and success of organisation.

Traditional information systems are not capable keeping the rate of changes and ensuring access to all kinds of information resources, providing modern information services. Therefore the need for new quality information service in academical environment turns up. Integrated Information Center established at Faculty of Communication, Vilnius University in an attempt to provide information services congruent to academical needs.